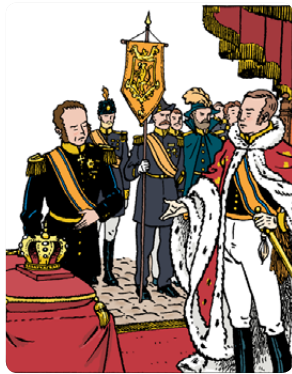

Les 1 Burgers willen inspraak

Toen Napoleon verslagen was, werd **Willem I** koning van het Koninkrijk der Nederlanden.

Hij benoemde zelf zijn ministers. Er kwam een **parlement** met rijke mannen en vrienden van de koning. Vooral rijke burgers waren

ontevreden. Ze betaalden veel belasting, maar hadden geen inspraak. Daarom wilden ze dat de **grondwet** gewijzigd werd. In 1848 herschreef **Thorbecke** die wet. Zo kwam er **kiesrecht** voor alle volwassen mannen die belasting betaalden. Bij verkiezingen mochten zij voortaan op een kandidaat voor het parlement stemmen. Ook kreeg de koning minder macht. Voortaan regeerden de ministers.

Willem I

Koning van het Koninkrijk der Nederlanden van 1815 tot 1840.

het parlement

Een groep mensen die het volk vertegenwoordigt bij het besturen van een land.

de grondwet

De wet van een land met regels voor iedereen en afspraken over de regering.

Thorbecke

Een minister die in 1848 in opdracht van de koning de grondwet wijzigde. Die nieuwe grondwet betekende het begin van de democratie in Nederland.

het kiesrecht

Het recht om te stemmen bij verkiezingen.

Les 2 Politieke partijen

Liberalen wilden weinig regels, zodat ze makkelijk handel konden drijven.

Bij **confessionelen** bepaalde het geloof wat ze deden en dachten. Zij wilden katholieke en protestantse scholen en vonden dat de regering daarvoor moest betalen.

De liberalen waren daarop tegen, omdat er al gratis onderwijs was.

Zo ontstond de **schoolstrijd**.

Arbeiders verenigden zich in **vakbonden** om samen betere arbeidsomstandigheden te eisen.

Socialisten wilden ook in het parlement voor arbeiders opkomen. Liberalen, confessionelen en socialisten richtten hun eigen politieke partijen op. Daarmee wilden ze in het parlement.

de liberaal

Iemand die niet wil dat de overheid veel invloed heeft op het maatschappelijk leven en op de economie.

de confessioneel

Iemand die zijn mening over allerlei zaken laat bepalen door zijn geloof.

de schoolstrijd

De strijd tussen confessionelen en liberalen over het onderwijs.

de vakbond

Een vereniging van werknemers uit hetzelfde vak die opkomt voor de belangen van die werknemers.

de socialist

Iemand die opkomt voor arbeiders en minder verschil wil tussen arm en rijk.

Laat het zien

Als je iets wilt vertellen over geschiedenis, is het soms handig het te laten zien. Je kunt het dan beter uitleggen. In dit thema heb je geoefend met manieren om iets duidelijk te maken aan een ander.

Les 3 Kiesrecht voor iedereen

Vanaf 1917 hadden alle mannen vanaf 25 jaar kiesrecht en konden ook vrouwen in het parlement gekozen worden. Het volk had nu echt invloed op het bestuur. Dat heet **democratie**. Arbeiders en vrouwen kregen meer rechten en kansen.

Dat noem je **emancipatie**. **Aletta Jacobs** zette zich in voor de emancipatie van vrouwen. Ze gaf arbeidersvrouwen gratis advies en regelde dat winkelmeisjes tijdens hun werk soms mochten zitten. Ze streed vooral voor onderwijs voor vrouwen en **vrouwenkiesrecht**. Vanaf 1919 mochten vrouwen ook stemmen, maar ze mochten nog niet over hun eigen geld beslissen.

de democratie

Een vorm van bestuur waarbij de mensen zelf kiezen wie het land mag besturen.

de emancipatie

Een ontwikkeling waarbij gestreefd wordt naar gelijke rechten en kansen voor een groep die achtergesteld is.

Aletta Jacobs

De eerste vrouwelijke arts van Nederland. Zij streed voor de emancipatie van vrouwen.

het vrouwenkiesrecht

Het recht voor vrouwen om te stemmen bij verkiezingen.

Les 1

Je hebt gebeurtenissen in chronologische volgorde op een tijdbalk gezet, zodat je kunt laten zien wat wanneer gebeurde.

Les 2

Je hebt kenmerken van verschillende politieke partijen benoemd aan de hand van posters. Zo heb je hun standpunten kunnen uitleggen.

Les 3

Je hebt afbeeldingen bekeken van vroeger. Je kunt laten zien hoe de situatie nu is door een beeldbeschrijving te maken.

Zo leer je voor de toets

- Bekijk de samenvatting.
- Leer de teksten en de dik gedrukte woorden.
- Vraag iemand om je te overhoren.

grondwet

De toets is op

